UUTISET

EU-tuki korvaa maidontuottajille yhden kuukauden tappiot

Venäjän tuontikielto aiheuttaa maidontuottajille 140 miljoonan euron vuotuiset tappiot, joista EU korvaa 10,7 miljoonaa euroa ja valtio vajaat 20 miljoonaa.

KIMMO HAIMI

Jussi Mattila on investoinut tilallaan muutaman viime vuoden aikana ja nostanut lypsylehmien määrän paristakymmenestä nykyiseen 75:teen.

EU-komission esitys maidontuottajien korvauksista kattaa suunnilleen yhden kuukauden tappiot.

Pellervon taloustutkimus PTT ja Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus MTT arvioivat elokuussa, että suomalaiset maidontuottajat menettävät vuodessa 75–95 miljoonaa euroa Venäjän tuontikiellon takia.

Arvio on sittemmin muuttunut, koska voin ja maitojauheen maailmanmarkkinahinnat ovat laskeneet entisestään.

”Puhutaan suuruusluokaltaan 140 miljoonan euron vuotuisista tappioista”, tutkimusjohtaja **Perttu Pyykkönen** PTT:stä laskee.

Tilojen lopettaminen voi aikaistua

Jos lasketaan mukaan kansalliset kriisitoimet, maidontuottajat saavat vajaan 30 miljoonan euron kriisituet, mikä kattaa hinnanlaskun noin kolmen kuukauden tuotannosta. Toimet eivät ratkaise alan ongelmia, mutta helpottavat siirtymävaihetta tiloilla, sanoo maa- ja metsätalousministeriön osastopäällikkö **Risto Artjoki**.

Pyykkönen arvioi, että tilanne voi aikaistaa lopettamispäätöksiä maitotiloilla. ”Tuskin mitään valtavaa lopettamisaaltoa nähdään. Isoja investointeja tehneet tilat eivät käytännössä voi lopettaa.”

Maitotilojen kyky kestää tuottajahinnan laskua vaihtelee paljon. Pyykkönen muistuttaa, että ennen tuontikieltoa hinnat olivat poikkeuksellisen hyvällä tasolla.

”Tuskin kukaan on voinut olettaa, että hinta pysyy 47 sentissä maailman tappiin.”

EU-tilastojen mukaan tuottaja sai maidosta marraskuussa keskimäärin 42,2 senttiä litralta. Hinnanlaskun koko vaikutus ei kuitenkaan näy vielä tuottajan pussissa.

Vuositasolla laskettuna kriisituet ovat noin 1,5 senttiä litralta. Pohjoisen maidontuottajille ensimmäiset kriisikorotukset on jo maksettu. Etelään kansallinen tuki on luvassa heti alkuvuodesta ja EU-kriisituki koko maahan todennäköisesti huhtikuun aikana.

Kriisituet maksetaan maitolitrojen perusteella.

Viljan hinnanlasku ei johdu Venäjästä

Venäjän tuontikiellot ovat koetelleet myös muita tuotantosuuntia.

Sianliha on ollut vientikiellossa jo helmikuusta lähtien. Venäjä tosin perustelee kieltoa afrikkalaisen sikaruton vaaralla. Perunan tuontikielto alkoi alunperin edelliskesänä, elokuussa Venäjä kuitenkin salli siemenperunoiden tuonnin.

Muita kuin maitotuotteita on viety Venäjälle noin 40 miljoonan euron arvosta. Suoraan pakotteista johtuvia tappioita on Pyykkösen mukaan vaikea arvioida.

Esimerkiksi sianlihan hinta on ollut markkinoilla laskussa muutenkin.

”Jos katsotaan sianlihan hinnan alentumista, puhutaan 20–25 miljoonan euron suuruusluokasta. Mutta sitä ei voi panna kokonaan Venäjän piikkiin.”

Sianlihan tuottajille kaavaillaan noin kolmen miljoonan euron kansallista kriisitukea ja kalastajille 600 000 euron määrärahaa.

Myös viljan hinta on tullut rajusti alas viime vuodesta. Pyykkösen mukaan sillä ei kuitenkaan ole mitään tekemistä Venäjän tilanteen kanssa.

NIKLAS HOLMBERG

”Ensi vuosi on tosi tukala”

Maidontuottaja **Jussi Mattila** Janakkalasta pelkää, että ensi vuodesta tulee todella hankala.

Vientipakotteet ovat tuntuneet investoineella tilalla. Kriisituki korvaa osan menetyksistä. Vielä torstaina oli kuitenkin epäselvää kuinka paljon ja milloin tilalle tukea maksetaan.

”Maidon hinta on pudonnut syksyllä ja arvioiden mukaan pudotusta tulee alkuvuodesta lisää. Kustannukset on kuitenkin samat”, Mattila sanoo.

”Putin on ilmoittanut, että vientikielto kestää vuoden, niin toivottavasti se silloin loppuu ja tilanne palaa ennalleen.”

Pakotteiden lisäksi ensi vuonna muuttuva tukipolitiikka huolestuttaa Mattilaa.

”Etelä-Suomesta litratuki poistuu ja tilalle tulee lypsylehmäpalkkio. Saadaanko lypsylehmäpalkkiota vielä vuonna 2015 ollenkaan, ei ole tiedossa. Samoin on epäselvää millä rytmillä pinta-alatuet maksetaan.”

”Vuosi 2015 näyttää tosi tukalalta, kun maidon hinta painuu ja tuet myöhästyy.”

TUURE KIVIRANTA

Vuodenvaihteen ilmoitusten poikkeusaikataulu

Ma 29.12. lehteen aineisto ti 23.12. klo 10
Ke 31.12. lehteen aineisto ma 29.12. klo 16
Ma 5.1. lehteen aineisto pe 2.1. klo 10
Ke 7.1. lehteen aineisto pe 2.1. klo 16

Lehti ei ilmesty
24.12., 26.12., 2.1.

Ilmoitusvaraukset:
p. 020 413 2321
Aineistot:
ilmoitus@maaseuduntulevaisuus.fi

MAASEUDUN TULEVAISUUS
Suomen 2. luetuin päivälehti

Suomi sai korvausta samassa suhteessa kuin Baltia

BRYSSEL (MT)

Suomen ja Baltian maidontuottajat saivat korvausta samassa suhteessa Venäjän tuontikiellon aiheuttamiin tappioihin, sanoo maa- ja metsätalousministeri **Petteri Orpo** (kok.).

”Litraa kohti meidän tuki on jonkin verran Baltian maita pienempi. Mutta myös hinnan lasku on pienempi kuin Baltiassa”, Orpo sanoo.

Baltian maille myönnettiin marraskuussa 28 miljoonan euron korvaukset. Hetken pelättiin, että Suomi jää kokonaan ilman.

Suomi saikin päätöksen Orpon mukaan viime hetkellä.

Poliittinen tuki EU:ssa oli Suomen korvauksille syksyllä vahva. Se kuitenkin hupeni koko ajan, sillä merkkejä Venäjän kriisin taittumisesta ei ole.

”Koko ajan enemmän on keskusteluissa tullut esille uusia kansallisia vaatimuksia. Monen huoli oman maan tuottajien asemasta on lisääntynyt kriisin pitkittyessä.”

Maidon hinta on laskenut monessa EU-maassa enemmän kuin Suomessa. Hinnanlasku tosin johtuu maailmanmarkkinoista eikä Venäjästä.

Vaatimukset komission toimille ovat kuitenkin lisääntyneet.

Orpo muistuttaa, että tuen pitää perustua faktoihin. Baltian maat pystyivät osoittamaan tuottajahinnan alenemisen paremmin kuin Suomi.

”Ei riitä, että esitetään arvioita osuuskuntien vaikutuksesta. Nyt 12 prosentin hinnan lasku on fakta, johon tukipäätös perustuu”, Orpo sanoo.

Sika ja peruna jäivät ilman

Korvausten 10,7 miljoonan euron summa määräytyi EU:n budjetin rajoituksen mukaan. Maatalousbudjettiin löytyi rahaa kaikkiaan 273 miljoonaa euroa enemmän kuin keväällä arvioitiin.

Siitä jo maksettujen 262 miljoonan euron kriisikorvausten jälkeen jäljelle jäi 11 miljoonaa euroa (MT 3.12.).

Tuottajajärjestö MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** pitää summaa pienenä.

”Kokonaismenetyksiin verrattuna se on vähän. Mutta on hyvä, että komissio ensimmäistä kertaa tunnusti alueiden ja sektoreiden erikoisongelmat. Kyllä tässä sinnikkyyttä on tarvittu”, Marttila sanoo.

Samalla hän muistuttaa, että Suomen sianlihan ja perunan tuotanto ovat myös kärsineet Venäjän tuontikiellosta.

”Tanskalaiset pitävät ääntä sianlihasta ja painetta komission suuntaan on lisättävä. Mutta peruna on unohtunut. Se pitäisi nostaa nektariinien rinnalle.”

Kotimaista tuskin löytyy

Suomi sai myös luvan maksaa korvauksia omasta pussistaan. Orpo on lisärahoituksesta vaitonainen.

”Julkisen talouden tila on sellainen, että ei sieltä paljoa löydy. Kaikki keinot kyllä käydään läpi.”

Marttila ei odota suuria summia kotimaisesta lisärahoituksesta.

”Suoraan budjettitukeen ei ole kovin suuria odotuksia. Budjettineuvotteluissa ei ole ollut minkäänlaista viittaustakaan siihen.”

Suora raha ei kuitenkaan ole ainoa keino tukea. Esimerkiksi verouudistukset etenevät Marttilan mielestä aivan liian hitaasti.

”Myös Euroopan parlamentti voisi miettiä, voisiko jotain EU:n tekemistä lykätä.”

Maitotuesta tuli ”käsiraha”

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan puheenjohtaja **Jari Leppä** (kesk.) pitää nyt saatuja tukia käsirahana.

”Suomen osuuden piti olla kymmeniä miljoonia. Nyt suomalainen viljelijä jää odottamaan loppusummaa.”

Ylen mukaan maatalouskomissaari **Phil Hogan** pohtii, pitäisikö vihannesten ja hedelmien tuottajille löytää uusia tukipäätöksiä.

AIMO VAINIO

VERKOSSA SANOTTUA

Kokoomukselle kehuja ja haukkuja

MT:n verkkolehdessä maidontuottajien korvaukset kirvoittivat monipuolista keskustelua.

”Siinä nähtiin Sarvamaan kymmenien miljoonien paketti, taas yksi kokoomuksen ilmaveivi viljelijöiden kustannuksella”, nimimerkki pettynyt uusmaalainen kirjoittaa.

Maamikko puolestaan kehuu maa- ja metsätalousministeri **Petteri Orpon** (kok.) toimintaa.

”Taas onnistuttiin, ei ollut muuten ensimmäinen kerta kun kokoomuslainen maa ja metsätalousministeri hoiti vaikeassa tilanteessa tehtävänsä kunnialla maaliin.”

Viljanviljelijöiden keskuudessa maidontuottajien tuki on herättänyt närää.

”Minä kysyn viljatilan omistajana, eikö vain maitotilojen tukeminen vääristä kilpailua vai onko myös viljatilat saamassa lisää rahaa EU:lta. Tietääkseni lehmät syö viljaa ja myös peltojen vuokrauksessa kilpailee yleensä vilja ja karjatilat keskenään”, nimimerkki jussi kyselee.

Nimimerkki peacemaker vetoaa viljelijöihin, jotta nämä lopettaisivat toisten tuotantosuuntien kadehtimisen.

”Ottakaapa järki käteen tai vaikka jotenkin edes käyttöön... Tuo 10,7 miljoonan tuki kun jaetaan vaikkapa maitotilojen määrällä (todellisuudessa tuotettujen litrojen mukaan) joita on n. 8000. Tulos on n. 1300e per/tila, tietenkin vero tuosta pois. Ja tuo tulee maksuun joskus keväällä eikä tietenkään kompensoi yhtään mitenkään maidon hinnan laskua kun se litroihin jaetaan!!!”

Maansa myynyt puolestaan vertaa maidontuottajien tilannetta naapurimaahan Ruotsiin.

”Älytöntä valittamista, täällä Ruotsissa maidontuottajat saa 30% vähemmän kilolta. Ruotsi vie viisi kertaa enemmän valmisruokaa ulkomaille kuin Suomi. Ei Suomalaiset osaa käydä kauppaa muiden kuin Venäjän kanssa. Sitä paitsi suomen maitotilat on liian pieniä ja vanhanaikaisia. Katselen niitä joka kesä Suomessa.”

NIKLAS HOLMBERG

KOMMENTTI

Teatterista todellisuuteen

Vääntö maitokorvauksista on ollut suurta poliittista teatteria niin EU:ssa kuin kotimaassakin.

Summa ei ole lähelläkään sitä, mitä vielä syksyllä ounasteltiin ja mitä maatalousministeri **Petteri Orpo** (kok.) ehti puolivahingossa lupailla.

Lopputulos on kuitenkin tyhjää parempi ja Orpolle työvoitto.

Muutaman tonnin korvaukset eivät ratkaise mitään. Jos tuontikielto jää pitkäaikaiseksi, pitää koko Suomen maidontuotannon rakenne miettiä uusiksi.

Valio on aliarvioinut idänkauppaan liittyvän poliittisen riskin ja joutuu nyt tosissaan panostamaan tuotekehitykseen ja parantamaan kilpailukykyään haastavilla markkinoilla.

Tiloilla investointien kannattavuuslaskelmat täytyy tehdä jatkossa hyvin varovaisten hintaodotusten mukaan.

Tulevaisuus ei kuitenkaan ole lohduton.

Kaikesta synkkyydestä huolimatta Suomessa on paljon maitotiloja jotka pystyvät pitämään tuotannon kannattavana vaikeassakin tilanteessa.

NIKLAS HOLMBERG